

Geachte leden van de raad,

Als vervolg op de dagmail van 5 juli informeer ik u nu dat onderzoeksbureau Drijver en Partners de opgave rond de capaciteit op sportpark Corpus den Hoorn in beeld heeft gebracht. Hiervoor zijn met alle sportaanbieders gesprekken gevoerd over de huidige capaciteit, knelpunten en groeiwensen. We hebben nu een compleet beeld van de (groei)ambities van alle sportaanbieders op het sportpark. Daarnaast heeft Drijver en Partners, samen met de gemeente, alle informatie over de wensen van de verschillende gebruikers, de ontwikkelingen in en rond het sportpark en de capaciteitsknelpunten zorgvuldig in beeld gebracht en geanalyseerd. Dit heeft geresulteerd in een tussenrapportage, die we u hierbij ter informatie aanbieden. Op hoofdlijnen kunnen we stellen dat alle sportaanbieders in de basis aangeven dat zij zich op Corpus den Hoorn op hun plek voelen. Daarnaast is het goed om te zien dat de meeste aanbieders ambitie hebben om te groeien en daar ook de aanwas voor hebben. Dat zegt iets over de vitaliteit van de sportclubs in onze gemeente. Uit de tussenrapportage blijkt dat de wensen van alle gebruikers in de toekomst niet inpasbaar zijn op sportpark Corpus den Hoorn. In de toekomstscenario's werken we uit hoe we tot oplossingen kunnen komen. De tussenrapportage is deze week naar de sportaanbieders van sportpark Corpus den Hoorn gestuurd en naar andere betrokkenen, zoals de sportparkmanagers, de Sportkoepel Groningen en de Adviescommissie voor de Sport. In de volgende fase van het onderzoek werken we in afstemming met de sportaanbieders toekomstscenario's uit. Ook de Sportkoepel en de Adviescommissie voor de Sport denken hierin met ons mee. We verwachten u hierover in februari 2023 te kunnen informeren.

*Met vriendelijke groet,
Inge Jongman*

Toekomst Corpus den Hoorn

Deel 1: inventarisatie

Datum
9 november 2022

Referentie
2238RV

In opdracht van
gemeente Groningen

Gebruik 'Logo wijzigen'
om logo te wijzigen

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Situatieschets Corpus den Hoorn	3
3	Het vertrekpunt: de herinrichting van 2014	5
4	Huidig gebruik	7
4.1	Voetbalvelden (inclusief rugby en American Football)	7
4.2	Hockey	11
4.3	Wielrennen en honk- en softbal	11
4.4	Onderwijsgebruik overdag	11
4.5	Sportparkmanagement Corpus den Hoorn	12
4.6	Conclusie huidig gebruik	13
5	Knelpunten en wensen volgens gebruikers	14
6	Toelichting wens FC Groningen	16
6.1	Knelpunten en wensen FC Groningen	16
6.2	Benchmark andere BVO's	17
7	Bevolkingsontwikkeling	19
7.1	Inleiding	19
7.2	Bevolkingsontwikkeling	19
7.3	Ontwikkeling studentenpopulatie hoger onderwijs	21
8	Conclusies inventarisatie	22

1 Inleiding

Corpus den Hoorn is een Gronings sportpark met verschillende gebruikers: 2 amateurvoetbalverenigingen (Groen Geel en GRC), hockeyclub GHBS Groningen, de Groningen Giants (American football), G.S.R.C. (studenten rugbyclub), de honk- en softbalvereniging Caribe, de scheidsrechtersvereniging COVS, een keepersschool en scholen. De wielersbaan die om de velden ligt, wordt gebruikt door de Noordelijke Wielervereniging Groningen (NWVG), de studenten wielervereniging Tandje Hoger en de stichting Wielersport voor niet Licentiehouders. FC Groningen heeft 4 natuurgrasvelden exclusief¹ in gebruik en is medegebruiker van 4 kunstgrasvelden.

Het is druk op Sportpark Corpus den Hoorn. De gemeente groeit en dat maakt dat goed gekeken moet worden naar bestaande sportvoorzieningen. Hockeyclub GHBS groeit in ledenaantal en geeft aan op termijn ook meer ruimte nodig te hebben. Vanuit FC Groningen is vanaf het seizoen '22-'23 gestart met vrouwenvoetbal. Ook dat vraagt ruimte op het sportpark. Voor alle gebruikers van het sportpark geldt dat dit het moment is om goed in kaart te brengen welke ideeën er voor de toekomst zijn.

De wensen/plannen van de amateur sportverenigingen én van FC Groningen betekenen dat er duidelijkheid moet komen waar we nu staan, welke ontwikkelmogelijkheden er zijn voor het sportpark en wat die mogelijkheden betekenen voor de verschillende gebruikers en belanghebbenden. De gemeente heeft Drijver en Partners gevraagd hiernaar onderzoek te doen.

Deze rapportage (deel 1) bevat een inventarisatie van de huidige situatie. De studie gaat alleen over het sportpark en niet over het naastgelegen Topsportzorgcentrum (TSZ).

¹ Veld 1,2 en 3 volledig exclusief en veld 5 grotendeels exclusief.

2 Situatieschets Corpus den Hoorn

Sportpark Corpus den Hoorn is eigendom van de Gemeente Groningen en oorspronkelijk in 1972 gerealiseerd. De laatste grote herstructurering van Corpus den Hoorn vond plaats in 2014-2015.

De voetbalvelden 1,2 en 3 zijn hybride² natuurgrasvelden en exclusief in gebruik voor FC Groningen.

Veld 4 is een kunstgrasveld bestemd voor voetbal en rugby.

Veld 5 is een natuurgras voetbalveld; FC Groningen gebruikt dit veld vooral en GRC in beperkte mate.

Veld 6 en 7 zijn voetbal-kunstgrasvelden.

Veld 8 is een kunstgrasveld voor American football en voetbal.

De kunstgrasvelden 4,6, 7 en 8 worden door verschillende verenigingen gebruikt.

Naast veld 8 ligt het honkbalveld van Caribe en het kleinere softbalveld.

De velden h1-h5 zijn de hockeyvelden van GHBS. Veld h1-h3 zijn vol-watervelden, veld 4 is een semi-waterveld en veld 5 is een zandkunstgrasveld.

Rondom het park ligt de wielerved. De fiets/loopbrug biedt toegang als de wielerved in gebruik is.

² Hybride velden zijn natuurgrasvelden die versterkt zijn met een kunstgrasvezel (door het natuurgras heen).

Eigendomssituatie

Alle losse kleedkamers op sportpark Corpus den Hoorn zijn eigendom van de gemeente Groningen. In totaal gaat het om 22 kleedkamers. Groen Geel beschikt over 6 eigen kleedkamers.

kleedkamergebouw	aantal kleedkamers
A	2
B	6
C	2
D	2
E	4
F	2
G	4
gemeente totaal	22
Groen Geel	6

De kleedkamers van de gemeente zijn opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan gebouwen. Voor de benodigde veldrenovaties op alle sportparken gezamenlijk, wordt per keer krediet aangevraagd bij de gemeenteraad. Onderhoud van de velden wordt deels door FC Groningen uitgevoerd (veld 1, 2, 3, 5, 6 en 7), en voor het overige deel door de Gemeente Groningen.

Het eigendom van de clubgebouwen (GHBS, GRC, Groen Geel, Caribe) berust bij de verenigingen via een recht van opstal (RvO).

Ten noordoosten van het honkbalveld ligt een Romney-loods. Het eigendom van de Romney-loods ligt bij de gemeente (behoudens het achterste deel) en is verhuurd aan FC Groningen. FC Groningen gebruikt de Romneyloods voor materieel om de eigen velden te onderhouden (veld 1,2,3 en 5). In het achterste deel van de Romneyloods (89m²) heeft de NWVG (wielrenners) een clubhuis gerealiseerd met een recht van opstal.

3 Het vertrekpunt: de herinrichting van 2014

In 2014-2015 is Sportpark Corpus den Hoorn heringericht. De plannen daarvoor dateren van 2012-2013. Er was in die tijd behoefte aan renovatie en uitbreiding van voorzieningen voor diverse breedtesportverenigingen op Corpus den Hoorn. Daarnaast was FC Groningen op zoek naar een definitief trainingscomplex om alle teams, van jongste jeugd tot eerste elftal – op één trainingslocatie binnen de stadsgrenzen onder te brengen. De jeugdteams van FC Groningen trainden op Corpus en het 1e en beloftenteam op het Europapark. Het Europapark was een tijdelijke locatie met het oog op de realisatie van een nieuwe sporthal.

Door de verhuizing van FC Groningen naar Corpus werd het mogelijk om op het Europapark een nieuwe sporthal te bouwen ter vervanging van de afgeschreven sporthal in de Wijert. En met de verplaatsing van de Sporthal de Wijert naar het Europapark ontstond er ruimte om in het centrum van de Wijert een nieuwe buurtvoorziening (spelhal) te realiseren. Deze schakeling werd ook wel aangeduid als de 'sportcarrousel'.

Het volledig huisvesten van FC Groningen op Corpus ging niet zonder slag of stoot. Met de herinrichting werd op Corpus meer ruimte gerealiseerd voor de breedtesport én met de herinrichting werd de komst mogelijk van de selectie en het beloftenteam van FC Groningen. Hiermee is de langgekoesterde wens van FC Groningen uitgekomen om alle teams – van jongste jeugd tot eerste elftal – op één trainingslocatie binnen de stadsgrenzen onder te brengen.

In eerste instantie is gezocht naar een oplossing door op zaterdag langer door te spelen (19 uur in plaats van 16.30 uur) of dat voetbalvereniging Gronitas haar wedstrijden op zondag in plaats van zaterdag zou spelen (en met medegebruik van het clubhuis van GRC). Beide opties bleken niet haalbaar en dat betekende dat de voetbalvereniging Gronitas moest verhuizen om de komst van FC Groningen te realiseren. Uiteindelijk is Gronitas gefuseerd met De Vogels en zijn ze verder gegaan als SC Stadspark (op sportpark Stadspark).

De aanwezige verenigingen op het sportpark waren positief over de herinrichtingsvoorstellen, met uitzondering van Gronitas (zie o.a. raadsvoorstel RO 13.4000110). Door de voorgestelde inrichting ontstond ruimte voor groei en onderging het sportpark een belangrijke kwaliteitsverbetering.

Over de groeimogelijkheden werd door de gemeente destijds al aangegeven dat met de herstructurering er beperkte groeimogelijkheden zouden ontstaan (powerpoint-presentatie voor raadsleden). In diezelfde presentatie is ook aangegeven dat Corpus beslist geen Milanello³ zou worden en bedoeld was voor breedtesport en topsport samen.

Met de herinrichting van 2014 zijn de volgende aanpassingen gerealiseerd:

- Aanpassing wielerveden (waterafvoer-molgoot)
- Aanleg 3 grassmastervelden onderbouw (1 t/m 3)
- Aanleg 3 grassmastervelden bovenbouw (1t/m3)
- Veldverwarming veld 2
- Aanleg kunstgras combi onderbouw (veld 4) voetbal en rugby
- Aanleg kunstgras combi bovenbouw (veld 4)
- Aanleg kunstgras onderbouw (veld 7)
- Aanleg kunstgras bovenbouw (veld 7)
- Renovatie kunstgras (veld 6)
- Renovatie kunstgras (veld 8) combiveld American football en voetbal
- Riool persleiding
- Aanpassing infrastructuur (brug) en (groen-terrein-verharding)
- Realisatie van nieuwe kleedkamers (breedtesport)

³ Milanello is het- exclusieve trainingscomplex van de Italiaanse voetbalclub AC Milan.

- Realisatie van de Romneyloods voor opslag van tractor, maaier en andere onderhoudsmaterieel voor FC Groningen en een clubruimte voor de wielrenners
- Fiets/loopbrug over de wielbaan, ter vervanging van de tunnel die moest wijken voor de aanleg van de velden voor FC Groningen.

De herinrichting van het sportpark is mede mogelijk gemaakt door een cofinanciering met FC Groningen. De investeringen voor FC Groningen zijn door FC Groningen betaald (via de huur) en FC Groningen draagt zorg voor het onderhoud van de velden die zij gebruikt (veld 1,2,3 en 5).

Na 2015 zijn nog diverse aanpassingen geweest, zoals uitbreiding van extra kleedkamers en vervangen van het 2^e softbalveld door een 5^e hockeyveld en de wielbaan is een stukje verlegd om die uitbreiding te realiseren. Deze aanpassingen hebben plaatsgevonden door veranderende behoeften.

Samenvattend vertrekpunt: een sportpark voor breedtesport en topsport

De herinrichting van 2014-2015 was bedoeld om meer ruimte te creëren voor de breedtesport én de komst mogelijk te maken van de selectie en het beloftenteam van FC Groningen, zodat alle teams op één trainingslocatie binnen de stad trainen/spelen. Dus dat zowel de topsport als de breedtesport er op vooruit gaan. Er was breed draagvlak voor de herinrichtingsplannen bij de verenigingen, uitgezonderd Gronitas. Wat betreft de toekomst heeft de gemeente destijds al aangegeven dat de mogelijkheden voor verdere uitbreiding beperkt zouden zijn. In hoofdstuk 4 kijken we naar het huidige gebruik en de bezetting van het sportpark.

4 Huidig gebruik

4.1 Voetbalvelden (inclusief rugby en American football)

Velden 1,2,3 en 5

Zoals in hoofdstuk 2 aangegeven heeft FC Groningen een aantal velden voor zichzelf. De voetbalvelden 1,2 en 3 zijn hybride natuurgrasvelden en exclusief in gebruik voor FC Groningen. Veld 5 is een natuurgras voetbalveld. Het eerste elftal (zondag 1) van GRC speelt de thuiswedstrijden op veld 5 en op zaterdagen speelt er in de ochtend een jeugdteam (O12-O14 elftal) van GRC op veld 5, mits dat veld goed bespeelbaar is en in overleg met FC Groningen.

Volgens FC Groningen zijn veld 1 en 2 voor het eerste elftal bestemd en veld 3 voor de beloften. Veld 5 wordt gebruikt voor wedstrijden van de beloften.

Beschikbaarheid velden 1, 2, 3 en 5 (bron: FC Groningen)

Tijd	Veld 1 (gras)						Veld 2 (gras)						Veld 3 (gras)						Veld 5 (gras)					
	Alleen voor trainingen						Alleen voor trainingen						Alleen voor trainingen						Wedstrijd					
	m	d	w	d	v	z	m	d	w	d	v	z	m	d	w	d	v	z	m	d	w	d	v	z
08:00																								
09:00																								
10:00																								
11:00																								
12:00																								
12:30																								
13:30																								
14:30																								
15:30																								
16:30																								
17:30																								
18:30																								
19:30																								
20:30																								
21:30																								

Het rooster van veld 1,2, 3 en 5 wil niet zeggen dat de velden op die tijden ook in gebruik zijn. Veel BVO's hebben 5x in de week een ochtendtraining en 3x in de week een krachttraining binnen, waarbij een beperkt deel van de veldtrainingen openbaar toegankelijk is. Het is ook gebruikelijk bij BVO's dat er verschuivingen plaatsvinden in het trainingsrooster van week tot week. Het heeft te maken met de seizoensopbouw, met ingelaste wedstrijden (beker, oefenwedstrijden), uitwedstrijden op een andere speeldag dan de thuiswedstrijd, weersomstandigheden et cetera. Het rooster van FC Groningen is een kader/een tijdslot waarbinnen trainingen worden gepland en FC Groningen wil afhankelijk van omstandigheden op die vaste tijden kunnen beschikken over de trainingsfaciliteiten. Topsport stelt eigen eisen en die zijn niet te vergelijken met breedtesport, waar algemeen geldende gebruiksnormen gelden. Het rooster geeft dus niet het gebruik weer, maar de dagen en tijden dat de velden beschikbaar zijn.

Kunstgrasvelden 4, 6, 7 en 8

De kunstgrasvelden 4,6, 7 en 8 zijn de kunstgrasvelden met verschillende gebruikers.

Het gebruik en de capaciteit van de 4 kunstgrasvelden is op twee manieren te bepalen. Wij bekijken eerst naar het feitelijke gebruik op basis van de roosters en daarna bepalen we de bezetting op basis van de normbehoefte.

Trainingsgebruik op basis van rooster

Het huidige trainingsrooster (2022-2023) laat zien dat alle kunstgrasvelden (4, 6, 7 en 8) intensief worden gebruikt voor training. Alleen na 22.00 uur is enige ruimte voor uitbreiding, maar deze tijd is voor veel gebruikers onaantrekkelijk. In doorsnee is de conclusie dat de voetbal-trainingsvelden nagenoeg volledig worden gebruikt. In de ochtend (8-12 uur) heeft FC Groningen van maandag tot en met donderdag de beschikking over de velden 6, 7 en 8 (veld 8 niet op woensdagochtend). En in de middag en vroege avond heeft FC Groningen ook de velden 6, 7 en 8 tot haar beschikking, maar de tijden verschillen per dag.

Groen-Geel is de laatste jaren gegroeid. Contractueel heeft FC Groningen veld 7 tot 20.30 uur op maandag tot en met woensdag. In overleg gebruikt Groen-Geel veld 7 al vanaf 19.30 uur, maar op dinsdag en woensdag (en maandag optioneel) wil FC Groningen vaker het veld gebruiken tot 20.30 uur. Dat zorgt voor een tekort aan trainingsruimte bij Groen-Geel.

Rooster 2022-2023

Maandag	veld 4A	veld 4B	veld 4C	veld 6A	veld 6B	veld 7A	veld 7B	veld 8A	veld 8B
08.00-12.00		Onderwijs							
12.00-15.30									
15.30-16.00									
16.00-16.30						FC Groningen			
16.30-17.00									
17.00-17.30									
17.30-18.00									
18.00-18.30									
18.30-19.00									
19.00-19.30		GRC							
19.30-20.00									
20.00-20.30									
20.30-21.00									
21.00-21.30						Groen Geel		Giants	
21.30-22.00									
22.00-22.30									
22.30-23.00									

Dinsdag	veld 4A	veld 4B	veld 4C	veld 6A	veld 6B	veld 7A	veld 7B	veld 8A	veld 8B
08.00-12.00									
12.00-15.00									
15.00-16.00									
16.00-16.30									
16.30-17.00									
17.00-17.30						FC Groningen			
17.30-18.00									
18.00-18.30									
18.30-19.00		Rugby	GRC					GRC	
19.00-19.30									
19.30-20.00									
20.00-20.30									
20.30-21.00									Scheids-rechters
21.00-21.30						Groen Geel			
21.30-22.00									
22.00-22.30									
22.30-23.00									

Woensdag	veld 4A	veld 4B	veld 4C	veld 6A	veld 6B	veld 7A	veld 7B	veld 8A	veld 8B
08.00-12.00						FC Groningen			
12.00-14.30									
14.30-15.00									
15.00-15.30		Onderwijs				FC Groningen			
15.30-16.00									
16.00-16.30									
16.30-17.00									
17.00-17.30									
17.30-18.00			GRC					GRC	
18.00-18.30									
18.30-19.00									
19.00-19.30									
19.30-20.00								Giants	
20.00-20.30									
20.30-21.00									
21.00-21.30						Groen Geel			
21.30-22.00									
22.15-22.30									
22.30-23.00									

Donderdag	veld 4A	veld 4B	veld 4C	veld 6A	veld 6B	veld 7A	veld 7B	veld 8A	veld 8B
08.00-12.00		Onderwijs				FC Groningen			
12.00-14.00								Onderwijs	
14.00-16.00									
16.00-16.30									
16.30-17.00									
17.00-17.30						FC Groningen			
17.30-18.00									
18.00-18.30									
18.30-19.00									
19.00-19.30			GRC					GRC	
19.30-20.00									
20.00-20.30						Groen Geel			
20.30-21.00								Scheids- rechters	Rugby
21.00-21.30									
21.30-22.00									
22.00-22.30									
22.30-23.00									

Vrijdag	veld 4A	veld 4B	veld 4C	veld 6A	veld 6B	veld 7A	veld 7B	veld 8A	veld 8B
12.30-14.30									
14.30-15.00								Onderwijs	
15.00-15.30						FC Groningen			
15.30-16.00									
16.00-16.30									
16.30-17.00									
17.00-17.30									
17.30-18.00			GRC			FC Groningen		GRC	
18.00-18.30									
18.30-19.00									
19.00-19.30									
19.30-20.00									
20.00-20.30						Groen Geel			
20.30-21.00									
21.00-21.30									
21.30-22.00									
22.15-22.30									
22.30-23.00									

Trainingsbehoefte en capaciteit volgens normbehoefte

De trainingscapaciteit van de vier kunstgrasvelden is 880 uur per seizoen per veld. Dat is gebaseerd op (maandag tot en met vrijdag) 22 uur theoretische capaciteit per week. Bij 40 weken geeft dat 880 uur en voor 4 velden is dat 3.520 uur⁴.

FC Groningen gebruikt op jaarbasis 780 uur van deze capaciteit, dus die moet er vanaf worden getrokken⁵. Dan blijft er op jaarbasis 2.740 uur over. De norm-behoefte (voor training) is voor GRC en Groen Geel 2.294 uur en voor GSRC, de Groningen Giants en de scheidsrechters 420 uur. Op jaarbasis resteert 26 uur, dat is minder dan 1% van de capaciteit ($26/3.520=0,7\%$). De roosters en de berekening op basis van normen/planningsrichtlijnen geven dezelfde uitkomst: er is nauwelijks vrije ruimte voor training of midweekse wedstrijden.

3520	trainingscapaciteit veld 4,6,7,8 op jaarbasis
-/- 780	gebruik FC Groningen avond
2740	restcapaciteit overige gebruikers
-/- 2294	normbehoefte GRC en Groen Geel
-/- 420	behoefte rugby, American football, scheidsrechters
26	resturen normatief op jaarbasis

Wedstrijdbehoefte en capaciteit volgens normbehoefte

De wedstrijdbehoefte op zaterdag is vast te stellen op basis van planningsrichtlijnen. De wedstrijdbehoefte op zaterdag is 32 uur en de capaciteit is 38 uur, wanneer velden met verlichting tot 18 uur worden bespeeld. Wanneer verenigingen uitgaan van de KNVB tijden (tot 16.30 uur op zaterdag ongeacht of velden veldverlichting hebben), dan is de capaciteit op zaterdag 32 uur, dus evenveel als de behoefte. De behoefte is overigens berekend met 50% thuish spelende teams. Dat kan ook wel eens 45% of 55% zijn. In de praktijk kunnen we stellen dat de wedstrijdcapaciteit op zaterdag nagenoeg geen ruimte laat voor uitbreiding.

Op zondag is de wedstrijdbehoefte 10 uur en is nog aanzienlijke restcapaciteit.

	zaterdag	zondag
speelbehoefte in uren	32	10
speelcapaciteit zonder verlichting (tot 16.30 uur zaterdag en 15.30 uur zondags)	32	28
speelcapaciteit met verlichting (tot 18.00 uur zaterdag en 16.30 uur zondags)	38	32
conclusie	geen restcapaciteit of doorspelen tot 18 uur en dan is er nog 6 uur restcapaciteit. Maar bij 55% thuish spelende teams is die restcapaciteit ook wenselijk.	ca 20 uur restcapaciteit

⁴ Er zijn 9 seniorenteams die zondags spelen, vandaar dat de vrijdag in de normberekening mag worden meegeteld.

⁵ De trainingscapaciteit gaat volgens de planningsrichtlijnen (norm) uit van een tijdvak voor maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 18.00-22.00 uur en op woensdag van 16.00 tot 22.00 uur. FC Groningen benut een deel van die ruimte, dus die uren moeten we van de beschikbare capaciteit afhalen.

4.2 Hockey

De behoefte volgens de planningsnormen is op zaterdag 4,75, dus 5 velden. Op zondag is de behoefte 2 velden. GHBS denkt nog een kleine groei door te kunnen maken met de 5 velden, door op zaterdag langer door te spelen (met verlichting). In regio's waar er druk is op de beschikbare hockeyvelden, zijn hockeyverenigingen gewend om op zaterdag langer door te spelen met verlichting. Dat geldt dus ook voor GHBS.

4.3 Wielrennen en honk- en softbal

Voor wielrennen en honk- en softbal is de huidige capaciteit voldoende. De honk- en softbalvereniging kan met de huidige teams zonder veldverlichting trainen. Maar als vereniging zou doorgroeien naar 200 leden (nu 160), dan ontstaat wel een capaciteitsprobleem.

Door verschillende gebruikers van Corpus den Hoorn is gewezen op de veiligheid wanneer de wielrenbaan in gebruik is. Wanneer de wielrenbaan in gebruik is zijn snelheden van 50 km/uur niet ongevoelbaar. Omdat de loop-fietsbrug niet centraal ligt, komt het voor dat (oudere) jongeren als de baan in gebruik is, illegaal de baan oversteken. Ook zal meespelen dat de brug met een scooter minder praktisch is.

4.4 Onderwijsgebruik overdag

In totaal maken onderwijsinstellingen een kleine 500 uur gebruik van de velden op Corpus den Hoorn. De hockey- en honkbal- en softbalvelden beslaan daarvan ruim 200 uur op jaarbasis. De kunstgrasvelden 4 en 8 worden voor 272 uur gebruikt. Parcival en Alfa zijn de hoofdgebruikers van de 2 kunstgras voetbalvelden.

onderwijsinstelling	welke velden	uur/seizoen
Alfa College Sport En Beweging - Locatie Kardinges	veld 4 en 8	80
Parcival College	veld 4 en 8	166
Willem Lodewijk Gymnasium	veld 4 en 8	18
Gomarus College (VCO) Bvo	veld 4 en 8	6
overige gebruikers		3
Parcival/Gomarus/Willem Lodewijk	hockeyvelden	130
mn Alfa en Gomarus	honk- en softbalvelden	92
		494

Veld 8 wordt door onderwijs met name tussen 12.30 en 15.30 uur gebruikt. Tot 12 uur en in de namiddag zijn de velden ingeroosterd voor FC Groningen. Bij die overgang kan er frictie zijn in veld- en/of kleedkamergebruik. Onderwijsinstellingen gebruiken ook veld 4, maar veld 4 wordt alleen op maandag door FC Groningen gebruikt. Onderwijsinstellingen gebruiken veld 4 en veld 8 voor 270 uur per jaar, waarvan 166 uur veld 8 en 104 uur veld 4.

Gebruik veld 4 en 8 door de grootste gebruikers

	veld 4	veld 8	totaal
Parcival College	12	154	166
Alfa College Sport En Beweging - Locatie Kardinges	80		80
Willem Lodewijk Gymnasium	12	6	18
Gomarus College (VCO) Bvo		6	6
Subtotaal	104	166	270

4.5 Sportparkmanagement Corpus den Hoorn

Corpus den Hoorn is het eerste sportpark in de gemeente waar de gemeente is gestart met sportparkmanagement. Twee sportparkmanagers zijn actief met als doel om de samenwerking tussen de clubs te versterken en samenwerking te zoeken met professionals/organisaties in de omliggende wijken. De gemeente wil daarmee meer en andersoortige activiteiten op het sportpark stimuleren, met name op de tijden dat het rustiger is op Corpus den Hoorn. Inmiddels is het eerste resultaat zichtbaar. Zo hebben hockeyclub GHBS en voetbalclub GRC gezamenlijk een sportuurtje voor ouderen opgezet. Ook op het gebied van inclusiviteit worden de krachten gebundeld.

Hardlooptgroep op de wielervebaan als voorbeeld van verbreding gebruik van Corpus den Hoorn

4.6 Conclusie huidig gebruik

De kunstgras voetbalvelden (4,6,7 en 8) worden op zaterdag en door de week intensief gebruikt voor voetbal (GRC, Groen Geel en FC Groningen en scheidsrechtersvereniging), voor rugby, American football en onderwijs. Op zaterdag is nagenoeg geen ruimte voor uitbreiding voor wedstrijden. Bij de trainingscapaciteit is alleen ruimte na 22.00 uur. Volgens de planningsnormen is *op jaarbasis* 26 uur vrije ruimte, dat is minder dan 1% van de jaarcapaciteit.

FC Groningen heeft 4 velden volledig of bijna volledig tot haar beschikking. De hybride velden 1,2 en 3 zijn exclusief en dagelijks beschikbaar voor FC Groningen voor een ochtendtraining (10-12 uur) en/of een middagtraining (15.30-17.30). Veld 5 is een natuurgras wedstrijdveld en is in beginsel volledig beschikbaar voor de beloften. In beperkte mate mag GRC gebruik maken van dit veld. Het gebruik van de velden is lager dan het rooster, omdat BVO's anders dan amateurverenigingen, de feitelijke trainingdagen en tijden laten afhangen van diverse omstandigheden. Topsport stelt haar eigen eisen en dat is anders dan breedtesport waar algemeen geldende planningsnormen van toepassing zijn.

Onderwijsinstellingen gebruiken de kunstgrasvelden 4 en 8 voor in totaal 272 uur per seizoen. Veld 8 wordt overdag ook regelmatig door FC Groningen gebruikt. Bij de overgang tussen onderwijsgebruik en gebruik FC Groningen kan er frictie ontstaan.

De 5 hockeyvelden worden door GHBS intensief gebruikt. De behoefte is volgens de planningsnormen op zaterdag 4,75, dus 5 velden. Op zondag is de behoefte 2 velden. GHBS denkt nog een kleine groei door te kunnen maken met de 5 velden, door op zaterdag langer door te spelen (met verlichting). De restcapaciteit op zondag kan GHBS maar beperkt gebruiken, omdat voor groei ook trainingscapaciteit door de week beschikbaar moet zijn, en die ruimte is beperkt.

De wielerveden en de honk- en softbalaccommodatie hebben geen capaciteitsprobleem. Bij het gebruik van de wielerveden is veiligheid wel een thema. Tijdens het gebruik van de wielerveden komt het voor dat andere gebruikers van het sportpark niet de loop-fietsbrug gebruiken maar illegaal de baan oversteken, ondanks de aanwezige toezichthouders van de wielerveden.

5 Knelpunten en wensen volgens gebruikers

Met alle gebruikers van het sportpark is gesproken over hun knelpunten en wensen. De tabel op de volgende pagina geeft een samenvatting.

Op basis van de gesprekken zijn de volgende conclusies te trekken ten aanzien van knelpunten en wensen:

- De optelsom van het aantal actieve leden van de verenigingen die sportpark Corpus den Hoorn gebruiken komt uit op circa 3.750. Dat is exclusief het onderwijsgebruik. Het intensieve gebruik bleek al eerder uit het gebruiksrooster en de aantal actieve sporters bevestigen dat beeld. Het sportpark is belangrijk voor veel inwoners van Groningen en omgeving.
- Groen-Geel en GHBS hanteren een wachtlijst voor nieuwe leden.
- GHBS en GRC hebben in absolute aantallen de meeste jeugd.
- De voetbalverenigingen GRC, Groen-Geel, de rugby en American football ervaren krapte in trainingsruimte en willen graag uitbreiding van de mogelijkheden. Wanneer op maandag tot en met donderdag aan het begin van de avond 1,5 tot 2 uur vrij beschikbaar zou zijn op alle 4 kunstgrasvelden (4,6,7,8) dan zal die ruimte redelijk snel ingevuld worden is de inschatting van Drijver en Partners.
- Groen-Geel heeft niet de ambitie om veel groter te groeien, mogelijk een dameselftal erbij en/of een vrijdagteam. Wel willen 3 en wellicht 4 zondagteams graag naar de zaterdag, maar dat is nu niet mogelijk. Als dat wel mogelijk is, dan betekent dat ook dat de vrijdagavondtraining van deze teams naar de donderdag zouden verhuizen. In het algemeen wil Groen-Geel haar wedstrijden meer midden op de dag spelen (en niet om 17.15 uur) en trainingen niet na 22.00 uur. Er wordt regelmatig met 3 teams op een veld getraind, dus meer trainingscapaciteit is welkom. In het algemeen is het advies van Groen-Geel om Corpus den Hoorn niet vol te plannen, maar wat restcapaciteit over te houden om in te spelen op wensen en veranderingen.
- GRC ervaart nu een tekort aan kleedkamer capaciteit. GRC wil net als Groen-Geel meer trainingsruimte, want GRC traint eveneens regelmatig met 3 teams op een veld. Ook vroeger starten met trainingen is een wens (velden zijn nu vaak tot het begin van de avond beschikbaar voor FC Groningen). Wanneer er ruimte zou zijn op Corpus zou GRC beginnen met het opzetten van een meisjesvoetbal-afdeling. GRC geeft aan dat aan deze kant van de stad er geen aanbod is voor meisjesvoetbal en GRC kan het niet op Corpus beginnen door een tekort aan velden en kleedkamers. Naast meisjesvoetbal zou GRC ook kunnen groeien bij de senioren, mits er ruimte zou zijn. Dat zijn dan teams met ex-studenten of bijvoorbeeld leden van GRC die gaan studeren en niet terecht kunnen bij de studentenvoetbalclubs in Groningen.
- GHBS denkt nog een kleine groei door te kunnen maken met de 5 velden, door op zaterdag langer door te spelen (met verlichting). Grootste prioriteit van GHBS is realisatie van een nieuw clubhuis (in 2023). Als er ruimte op Corpus zou zijn, zou GHBS een 6^e veld willen, omdat de vraag er is en GHBS verwacht met de woningbouw aan de westkant dat die vraag ook doorzet.
- Voor wielrennen en honk- en softbal is de huidige capaciteit voldoende.
- Dat veiligheid is een belangrijk aandachtspunt wanneer de wielervedbaan in gebruik is. De wens is om te komen tot een ongelijkvloerse oplossing.
- De wensen van FC Groningen worden nader toegelicht in hoofdstuk 6.

	actieve leden	O7-O12	O13-O19	O23+sen	totaal	achtergrond leden	wachttijl- /stop	belang Corpus	herkomst leden	knelpunten	wensen
GSRC (rugby)	75	0	0	75	75	100% studenten	nee	goed bereikbaar	stad	trainingscapaciteit te krap	meer trainingscapaciteit en verhuizing naar Zernike
Groningen Giants	110	0	25	85	110	studenten, werkenden	nee	goed bereikbaar en belijning	stad en noord-NL	nu druk met training	bij verplaatsing niet op achteruit gaan
Scheidsrechters	20	0	0	20	20	werkend, gepensioneerd etc	nee	geïnvesteerd bij GRC	stad en regio	geen	op Corpus blijven.
GRC	520	125	153	242	520	ca 50% jeugd	nee	jeugd uit omgeving	jeugd uit omgeving	trainingscapaciteit en kleedkamers te krap; overlast openbaar gebruik	meer trainingscapaciteit voor huidige teams, op Corpus blijven, minder overlast, vroeger trainen, meisjesvoetbalafdeling, meer kleedkamers
Groen-Geel	425-450	0	0	435	435	vooral 20-30 jaar/student en ex student	wachttijl	dicht bij de stad	stad	trainingscapaciteit te krap	meer trainingscapaciteit, vroeger trainen, op Corpus blijven en Corpus niet te vol plannen en 3 of 4 zondagteams naar zaterdag.
FC Groningen	152	20	84	48	152	scholieren (academie) en profs	nvt	alles centraal	noord-NL	capaciteit	meer capaciteit voor topsportomgeving en maatschappelijke activiteiten; min. 8 velden waarvan 1 met tribune en 16 ruime kleedkamers. Bij voorkeur Corpus en anders elders
Caribe	160	32	27	101	160	juniores is tm 21 jaar en senioren 22+	nee	accommodatie belangrijker dan locatie	stad/regio	veldverlichting	veldverlichting; kunstgras
GHBS	1800	326	450	1024	1800	ca 25% student	wachttijl	dicht bij jeugdleden	65% leden zuidkant gemeente	verouderd clubhuis	nieuw clubhuis en op Corpus blijven. Indien ruimte 6 ^e veld om vraag op te vangen
Wielrenners											
NWVG	200+	25-50		200+	200+	breed	nee	groot	regionaal	veiligheid	behoud baan; ongelijkvloers
SWNL	nvt					organiseren wedstrijden	nvt	groot	noord-NL	veiligheid	behoud baan; ongelijkvloers
Tandje Hoger	270 3742	0	0	270	270	100% studenten	nee	groot	stad	veiligheid	behoud baan; ongelijkvloers

6 Toelichting wens FC Groningen

6.1 Knelpunten en wensen FC Groningen

FC Groningen is gestart met vrouwenvoetbal. Dit seizoen gaat het nog om twee groepen: één groep O12 en één groep O13, O14 en O15. De volgende stap zal daarna een groep O16 worden, gevolgd door een beloftenteam en daarna een eerste vrouwenelftal. De eredivisie voor vrouwen ontwikkelt zich als een volwaardige competitie. Er is een voornemen (nog geen besluit) dat een vrouwentak een licentievoorwaarde wordt voor BVO's. Naast FC Groningen hebben meer BVO's plannen met een vrouwenafdeling (o.a. Utrecht en AZ/Alkmaar). De ontwikkeling van vrouwenvoetbal leidt tot extra druk op de voetbalvelden op Corpus, maar is voor FC Groningen niet het enige knelpunt.

Knelpunten

FC Groningen benoemt de volgende knelpunten in het gebruik van het sportpark⁶:

- De druk op het gebruik van de velden is hoog door gecombineerd gebruik door FC Groningen en amateurclubs/breedtesport; in het bijzonder:
 - tekort veldcapaciteit voor training aan einde van de middag
 - tekort veldcapaciteit voor jeugdwedstrijden op zaterdag
 - geen veldcapaciteit en flexibiliteit voor oefenwedstrijden onder- en bovenbouw jeugdopleiding, met name dinsdagavond;
 - te strakke overgang veldgebruik van jeugdopleiding naar amateurclubs met tekort aan kleedruimtes (eind middag) op alle doordeweekse dagen en zaterdag.
- Er is geen (veld)capaciteit voor voorziene uitbreiding vrouwenvoetbal en jeugdopleiding en het ontbreekt aan een wedstrijdveld met tribune voor vrouwenvoetbal en jeugd.
- Vanaf 2025 moeten alle eerste elftallen van Eredivisieclubs verplicht op hybride-/natuurgras spelen. In de weg hiernaar toe zullen ook vanuit de opleiding frequenter en eerder gebruik worden gemaakt van natuurvelden.

Wensen

Net als de amateurverenigingen heeft ook FC Groningen wensen aangegeven. We volstaan hier met een samenvatting van die wensen en met de toevoeging dat FC Groningen daarbij ook heeft aangegeven dat de club wat betreft oplossingsmogelijkheden dit samen met gemeente en gebruikers van Corpus den Hoorn wil onderzoeken. FC Groningen staat in deze zoektocht open voor nieuwe en/of andere ontwikkel- en oplossingsrichtingen. In deel 1 gaan we nog niet in op de oplossingsmogelijkheden, dat komt later. De wensen van FC Groningen liggen op 3 vlakken: kantoor- en opleidingsruimten, voetbalcapaciteit en topsportomgeving, waarbij we deze rapportage zich beperkt tot het gebruik van de velden en kleedkamers.

⁶ FC Groningen heeft ook verschillende knelpunten benoemd over het Topsportzorgcentrum (TZC). Deze rapportage gaat uitsluitend over het gebruik van het sportpark.

Voetbalcapaciteit

- Minimaal 8 velden met flexibiliteit voor toekomstige uitbreiding naar 10 velden, waarvan 1 wedstrijdveld met tribune en 1 (openbaar) maatschappelijk veld. Bij de behoefte aan 8 velden is een aantal wensen nog niet inbegrepen;
- Minimaal 16 ruime en inclusieve kleedruimtes plus sportmedische faciliteiten;
- ASM-veld, Cruyffcourt, Zandveld en andere skills training en ondergrond (openbaar – mede ook door de maatschappelijke ambities van FC Groningen);

6.2 Benchmark andere BVO's

Vanuit de KNVB zijn er geen eisen verbonden aan de trainingsfaciliteiten van de BVO's.

Veel BVO's hebben met het oog op hun ambities hun trainingsfaciliteiten gemoderniseerd en uitgebreid (bijvoorbeeld Vitesse, AZ, Ajax en Feyenoord) of hebben plannen daartoe (FC Utrecht, PEC Zwolle, FC Twente). Dat heeft ook te maken met de ontwikkeling waarbij transferinkomsten steeds belangrijker worden en daarmee ook het opleiden van jeugd en het ontwikkelen van de selectie en beloften. De groei van vrouwenvoetbal in het betaald voetbal is een andere ontwikkeling, waardoor er meer vraag is bij BVO's voor uitbreiding van de capaciteit voor training en wedstrijden.

Een rondgang langs verschillende BVO's laat zien dat er BVO's zijn die velden exclusief tot hun beschikking hebben en BVO's die velden delen. AZ heeft 6 van de 9 velden exclusief in gebruik (geen vrouwen). Vitesse beschikt zelf over 5 velden (ook geen vrouwen). Heerenveen, PEC Zwolle en FC Utrecht delen het trainingscomplex met amateurverenigingen. Feit is dat de velden die BVO's tot hun beschikking hebben, van BVO tot BVO verschilt. En dat heeft niet alleen te maken met de eigen middelen van een BVO, maar ook met lokale omstandigheden, zoals de ligging en beschikbaarheid van grond. Het trainingscomplex van Vitesse ligt ver buiten de stad (bij Papendal) in de bossen. Het complex van AZ ligt ook aan de rand van Wijdewormer. Er zijn ook clubs waar het complex meer stedelijk ligt, maar ook dan zijn er lokale omstandigheden die van invloed zijn geweest op de locatiekeuze. Aan de oostkant van stadion Feijenoord was een groot sportpark met een hele slechte bezetting. Het creëren van een trainingscomplex voor de Feyenoord-academie was een kans om het gebied nieuw elan te geven.

De situatie dat FC Groningen naar de toekomst toe 8 velden (en mogelijk 10) exclusief voor de eigen organisatie wil hebben, is vanuit topsport gezien te begrijpen. Topsport stelt haar eigen eisen. Er zijn andere BVO's die dat hebben kunnen verwezenlijken en er zijn BVO's die met minder genoegen nemen.

De wens van FC Groningen is tegelijk ook een wijziging van de visie/keuzes van 2012-2013 toen alle verenigingen (ook FC Groningen) kozen voor een combinatie van breedte- en topsport op Corpus met deels gedeeld gebruik van velden en een open sportpark (vrij toegankelijk voor de omliggende wijken).

Quickscan faciliteiten BVO's

	Vitesse	Heerenveen	PEC Zwolle	FC Utrecht	FC Twente-wens/plan	AZ
teams heren	O10/O11/O12/O13/O14/O15/O16/O18/O21/selectie	O11/O12/O13/O14/O15/O16/O18/O21/selectie	O9/O10/O11/O12/O13/O14/O15/O16/O17/O18/O21/selectie	O10/O11/O12/O13/O14/O15/O16/O17/O18/O21/selectie	O12/O13/O14/O15/O16/O18/O21/selectie	O11/O12/O13/O14/O15/O16/O17/O18/jong AZ/selectie
teams vrouwen	geen	2, selectie en beloften	O14, O16, O19, selectie	in oktober 2022 start met O14, in 2023 O16 en in 2023/2024 beloften+selectie	O16, beloften en selectie	niet bij AZ. Wel VV Alkmaar op ander sportpark
totaal velden	5 velden	10 velden	6,5 veld	8 velden beloften en jeugdteams trainen op sportpark Zoudenbalch. 1 ^e team op Topsportcentrum Overvecht (voor 10 jaar). Zoudenbalch wordt verbouwd.	10,5 veld in Enschede: 4,5 veld waarvan 1 kunstgrasveld in Hengelo: 6 velden waarvan 2 kunstgras	9 velden
exclusief gebruik	ja, 5 velden (2 voor selectie en 3 voor academie)	nee, ook amateurs vv Heerenveen. 1 wetra en 2 trainingsvelden exclusief voor BVO. Rest is medegebruik.	nee, ook amateurs Be Quick28	Zoudenbalch: 5 velden (4 natuurgras en 1 kunstgras) gedeeld met amateurverenigingen. Topsportcentrum 3 natuurgrasvelden voor selectie.	In Enschede exclusief gebruik In Hengelo 1 kunstgrasveld gedeeld met amateurvereniging	6 van de 9 velden exclusief voor AZ (4 natuurgras en 2 kunstgras)
natuurgras wedstrijd velden	2	4	1	4 in Zoudenbalch en 3 in Overvecht	7,5	5
kunstgras velden	2	1	4,5	1 op Zoudenbalch	3	4
hybride velden	1	0	1	0		
wetra velden	0	3	0	0		
natuurgras trainingsvelden	0	2	0	0		
	5 velden is vrij dun volgens Vitesse, maar 2 velden nog van Papendal. Kunnen bijgehuurd worden.	huidige complex vindt SC Heerenveen niet toereikend voor ambities	PEC Zwolle wilde uitbreiding, maar plan is in 2022 afgeblazen. Club vraagt om uitbreiding doordat kunstgrasveld in stadion is vervangen door hybrideveld.	Sportpark Zoudenbalch werd te klein en niet passend bij ambities FC Utrecht.	Is plan, afhankelijk van financiering	
capaciteit tribune overdekt	550	500+staantribune	3000 waarvan 500 overdekt	450		200
kleedkamers	12	12	14			11

7 Bevolkingsontwikkeling

7.1 Inleiding

Voor de aanwas van jeugdteams is vooral de ontwikkeling van de groep 5-19 jarigen van belang. Een substantiële groei of afname in deze leeftijdsgroep, laat zich ook gelden bij de jeugdafdeling van sportverenigingen. Seniorenteams zijn over het algemeen minder gevoelig voor de bevolkingsontwikkeling. Wanneer de groep 20-40 jarigen met 15% stijgt of afneemt, heeft dat geen directe gevolgen voor het aantal spelende seniorenteams. Een aantal specifieke verenigingen heeft relaties met de studentensport.

7.2 Bevolkingsontwikkeling

Volgens de meest recente bevolkingsprognoses (prognose 2021, afdeling Onderzoek, informatie en statistiek), groeit de bevolking van de gemeente Groningen van afgerond 237.000 inwoners in 2022 naar 268.000 in 2041. Een groei van ruim 30.000 inwoners. Deze groei vindt niet over alle leeftijdsgroepen plaats. Sterker – de groep 5-19 jarigen groeit nauwelijks. In 2022 telt deze groep afgerond 33.600 inwoners en in 2041 is dat circa 34.000.

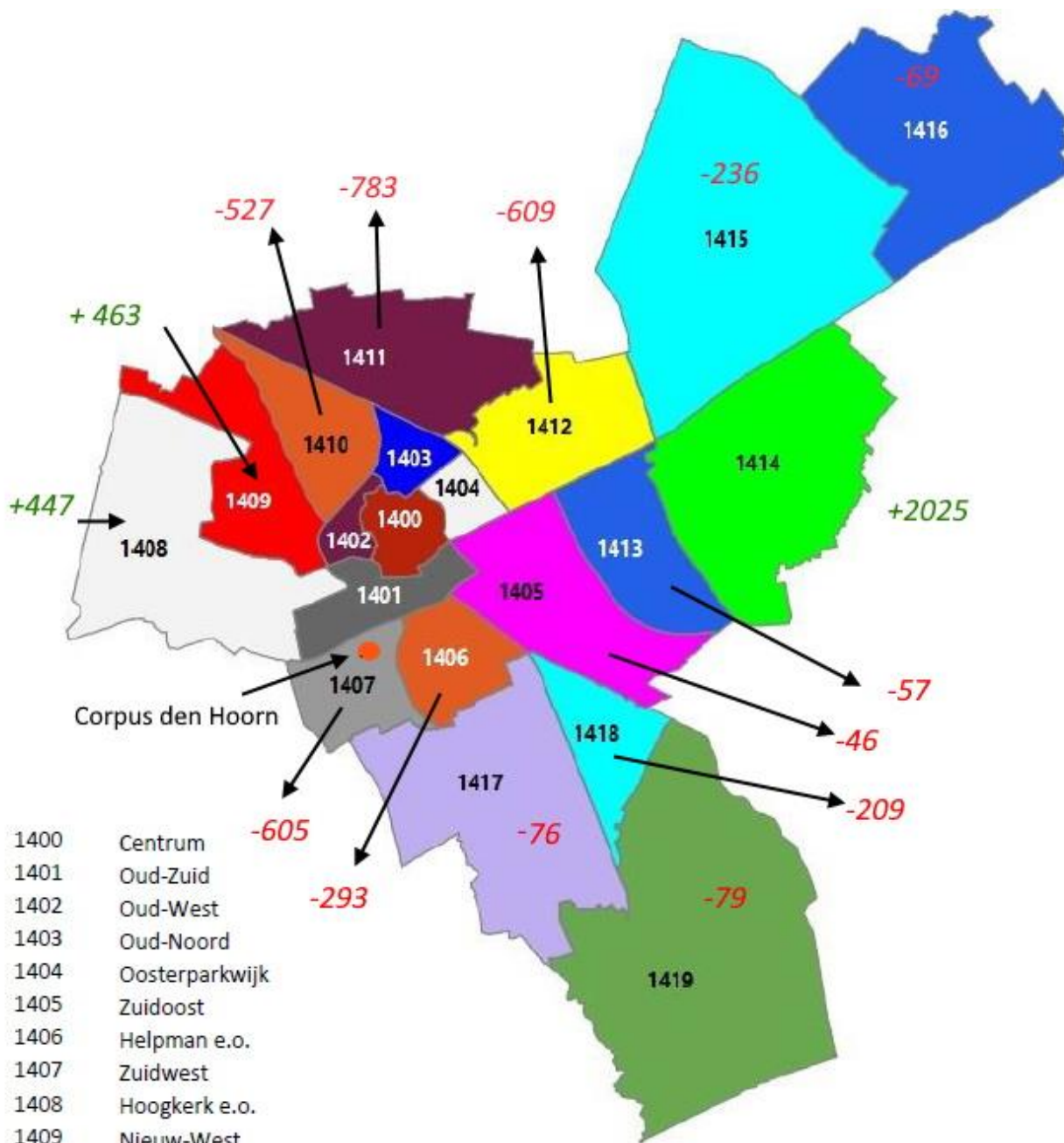
De verdeling naar wijk verschilt sterk.

Verwachting bevolking 5-19 jarigen tussen 2022-2041 (prognose 2021, afdeling Onderzoek, informatie en statistiek)

Corpus den Hoorn ligt in gebied 1407 (Zuidwest). Voor de gebieden Zuidwest (1407) en Helpman zal de groep 5-19 jaar afnemen met 605 jongeren (-14%).
In de centrum-wijken neemt het aantal jongeren toe (+440 ofwel 5%).
Aan de westkant van de stad (Noordwest en Hoogkerk) wordt een toename verwacht van het aantal jongeren (samen +910 ofwel +16%).
In de wijken in het noorden (1410, 1411 en 1412) zal het aantal jongeren afnemen (-1919 ofwel -23%).
Voor de wijk Meerstad aan de oostkant van Groningen wordt de sterkste groei verwacht (+2.2025 ofwel 320%);
Voor Haren, Glimmen, Ten Boer en Ten Post verwacht de prognose een afname van het aantal jongeren (rond de -20%).

Corpus den Hoorn ligt in wijk 1407 (Zuidwest). Voor de jeugd wordt een afname verwacht in Zuidwest en Helpman (-605), een groei in de centrumwijken (+440) en een groei in Nieuw-West en Hoogkerk (+910). Per saldo is dat een groei, maar Corpus is niet het enige sportpark aan de zuidwest kant van de stad.

Verwachting ontwikkeling 5-19 jarigen 2022-2041 (prognose 2021, bron afdeling Onderzoek, informatie en statistiek)

wijken 1400-1404: +440

- 1400 Centrum
- 1401 Oud-Zuid
- 1402 Oud-West
- 1403 Oud-Noord
- 1404 Oosterparkwijk
- 1405 Zuidoost
- 1406 Helpman e.o.
- 1407 Zuidwest
- 1408 Hoogkerk e.o.
- 1409 Nieuw-West
- 1410 Noordwest
- 1411 Noordoost
- 1412 Noorddijk e.o.
- 1413 Meerdorpen
- 1414 Meerstad
- 1415 Ten Boer e.o.
- 1416 Ten Post e.o.
- 1417 Haren West e.o.
- 1418 Haren Oost e.o.
- 1419 Glimmen-Onnen-Noordlaren

7.3 Ontwikkeling studentenpopulatie hoger onderwijs

Het ministerie van OC&W publiceert frequent prognoses over leerlingen en studenten per instelling. Voor het hoger onderwijs in de gemeente Groningen zijn de prognoses als volgt.

Tussen 2014 en 2022 is het aantal studenten in Groningen gestegen van bijna 54.000 naar bijna 67.000. Voor de nabije toekomst wordt een stabilisatie verwacht en op langere termijn (2035) een lichte daling. De daling vindt plaats bij de hbo-studenten, terwijl voor wo-studenten nog sprake is van een lichte groei.

	wo	hbo	NL	EER ⁷	niet-EER	totaal
2014	27.944	26.127	48.807	4.142	1.122	54.071
2022	36.263	30.335	54.961	8.872	2.765	66.598
2026	38.730	28.146	54.593	9.344	2.940	66.877
2035	39.245	24.406	50.689	9.857	3.105	63.651

(bron: ministerie OC&W/DUO /Open data)

De hockeyclub GHBS, GSRC (rugby), de Groningen Giants (American football) en voetbalvereniging Groen-Geel hebben relatief veel studenten of ex-studenten onder hun leden.

⁷ EU-landen plus Liechtenstein, Noorwegen en IJsland.

8 Conclusies inventarisatie

De conclusies van de inventarisatie laten zich als volgt samen vatten.

1.

Het gebruik van Sportpark Corpus den Hoorn is hoog: vanuit de verenigingen gaat het om circa 3.750 regelmatige sporters. En dat is nog exclusief het onderwijsgebruik.

2.

Het sportpark Corpus den Hoorn zit anno 2022 aan haar maximale capaciteit wat betreft trainingsmogelijkheden en wedstrijden op zaterdag. Dit geldt voor voetbal, rugby, American football en hockey. Volgens de planningsnormen wordt 99% van de trainingscapaciteit voor voetbal, rugby en American football benut.

3.

De amateurverenigingen op Corpus den Hoorn (voetbal, rugby, American football) ervaren nu al een tekort aan trainingscapaciteit. GRC ervaart ook een tekort aan kleedkamers.

GHBS denkt nog een kleine groei door te kunnen maken met de 5 velden door op zaterdag langer door te spelen (met verlichting). De vereniging kan dan van nu 1800 leden doorgroeien naar 2000 leden.

4.

Als de ruimte er zou zijn, dan zouden amateurverenigingen willen groeien. GHBS verwacht voldoende vraag voor een 6^e veld. GRC zou meisjesvoetbal willen ontwikkelen en er is behoefte aan groei bij de seniorenteams. Bij de andere amateurverenigingen is behoefte aan uitbreiding, maar minder omvangrijk.

5.

FC Groningen gebruikt nu 3 hybride en 1 natuurgraswedstrijdveld volledig of nagenoeg volledig voor zichzelf. De 4 kunstgrasvelden deelt FC Groningen nu met andere gebruikers. FC Groningen heeft 3 van de 4 kunstgrasvelden bijna volledig ter beschikking in de ochtend (8-12 uur) van maandag tot en met donderdag. Ook gebruikt FC Groningen 3 van de 4 kunstgrasvelden in de namiddag en vroege avond. De tijden zijn per dag en per veld verschillend.

Ook FC Groningen heeft de wens om te groeien op het sportpark. Zij doen zelf de inschatting dat minimaal 8 velden, waarvan 1 wedstrijdveld met tribune en 1 (openbaar) maatschappelijk veld voldoende zal zijn. Het gaat dan om velden die FC Groningen volledig voor de eigen teams ter beschikking heeft.

6.

Voor wielrennen en honk- en softbal is de huidige capaciteit voldoende.

7.

De wielersbaan om Corpus den Hoorn is een belangrijke voorziening voor wielrenners in de gemeente, de regio en Noord-Nederland. De veiligheid is een belangrijk aandachtspunt wanneer de wielersbaan in gebruik is. De wens is om te komen tot een ongelijkvloerse oplossing.

8.

Vanuit de bevolkingsontwikkeling wordt een toename van jeugd verwacht aan de oostkant (Meerstad), in de centrumwijken en aan de westkant van de stad (Hoogkerk en Nieuw-West). Wij verwachten dat de druk op Corpus den Hoorn daardoor zal toenemen.

9.

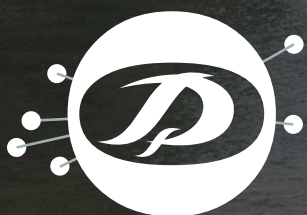
De beperkte capaciteit op Zernike (voetbal- en hockeyvelden) zorgt voor een extra vraag bij verenigingen op Corpus met een sterke (ex) studenten-relatie. Dat geldt met name voor de hockeyclub GHBS, GSRC (rugby), de Groningen Giants (American football) en voetbalvereniging Groen-Geel.

10.

Het is evident dat alle wensen van alle gebruikers (amateurverenigingen en FC Groningen) niet inpasbaar zijn op het sportpark Corpus den Hoorn.

Drijver en Partners
Kelvinring 54
2952 BG Alblasterdam

tel: 010 -2112121
info@drijver-en-partners.nl
www.drijver-en-partners.nl

DRIJVER EN PARTNERS
• management en advies •